

శ్రీరక్షితామూర్తయేనమః.

యోగసారము.

10
1914

ఈ గ్రంథము,

బ్రహ్మశ్రీ జంధ్యాల శివస్వామిశాస్త్రిలవారిచే,

రచియింపఁబడి,

22

నూజవీడు,

శ్రీ గౌరీముద్గాక్షరశాలయందు,

ముద్రించి,

Sl. no 823
22 no 1437

జంధ్యాల వేంకటశివులచే,

వాసాపాదుల గ్రామంలో ప్రచురించబడియె.

1914.

✱

విజయమ్

—o—o—o—

ఆర్యులారా!

యోగ్రంథము యోగవిద్యాగరిష్ఠులు నుభయకవితా వనితా సమేతులును జ్యోతిష మంత్ర శాస్త్రాది సకలవిద్యా ధురీణులు నస్త్వత్ప్రీతామహులునగు జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిలవారిచే యోగిజనోపయోగమునకై రచియింపఁబడినది. యాయనకు పరమేశ్వరారాధనయం దసామాన్య దీక్షయును భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్య స్ఫూర్తియును మెండు, మరియు నీకవివరునిజీవిత మిందు సంగ్రహముగా నుడివెడ. నేతద్గ్రంథ సంఘాత, ధాత సం॥ శ్రీవరాహమాసంబున భూవిధాతయోయన జననమొంది బాల్యమునందే వారణాసికిఁజని యచ్చట గీర్వాణ భాషయందసమాన ప్రజ్ఞకలవాడై పిదప స్వదేశము నలంకరించిరి. పదపడి పోలవరమువఁగైరా జమీందారిణియగు శ్రీకొచ్చెల్లకోట కామాయమ్మగారి సంస్థానంబున నాస్థానపండితుడై యోగవిద్యను స్వానుభవములోనికిం దెచ్చికోని యప్పుడే యాయోగపారమును చిత్తమాత్రమువ్రాసి వ్యయ సం॥ ఆశ్వయుజ బ ౧౧ రోజున నవ్యయంబగు ముక్తిసొందిరి. యోగ్రంథమును చూచినపుడెల్ల నామిత్రులు కొందరు దీని సచ్చొత్తింపుమనికోరగా ద్రవ్యలోపముచే నానెచ్చెలుల మనోవాంఛ దీర్పలేనైతి. నిష్టిసమయమున దగు ద్రవ్యప్రయాసల కోర్చి ముద్రింపించిన మ. రా. రా. శ్రీ యెర్రంసెట్టి వీరయ్యనాయుని గారిని పరమేశ్వరుడు సమస్త శుభంబులనిచ్చి బోచుగాత.

కొన్ని పాడులగ్రహారం, }
1-10-1914.

ఇట్లు బుధజనవిధేయుఁడు,
జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రి.

శ్రీ సతీ చామార్తయే నమః.

యోగ సారము.

(సీసార్థములు)

- సీ. శ్రీవిశ్వనాథునిఁ జిత్తంబులో జేర్చి - దేశికునకు ముక్తిఁ వాసి కెక్కి -
వ్యాసాదులనుకాళిఁ దాసాదికవిరాజ - యోగులనర్పించిఁ యోగ
మెంచి | తెనుఁగునరచియించిఁ మనుజుల మెప్పించి - గురుశిష్యవాద
మనేడుఁ చెప్పేదనేను | ధరయోగసారమనేడు ||
- చ. డెందామాలారా శ్రీగో-విండైకధ్యానమ - రందామిళిందామగు
చు || గురు || 1
- సీ. సాధనసంపత్తిఁ సలలితగురుభక్తి-యొకైకసంరక్తిఁ యుక్తుడఁగు
చు | వలగొనిగురుపాదఁ వనజంబులకు ముక్తి - వేవేగశిష్యుండు
వినుతిఁ జేసి | సముచితయోగంబుఁ సాధింపుడనివేడ - నతనివీనమి
తిఁగనుగొనిరిఁ గనుగొనిపేమా | మతిమీఱవానికిట్లనిరి ||
- చ. వ్యాసాకృపాభీసాము - ల్లాసామొందగామంద - హాసానుధాకా
రావీ - కాసామింపొందగదిశలను || నత || 2
- సీ. ప్రత్యగాత్మనకును • పరమాత్మనకుగల్గు - సమరసములగైక్య •
సంధియెద్ది | యదియోగమననొప్పు • సప్తాంగములతోడ - సేవిం
పనణిమాది • సిద్ధికల్గు | నదిజూడద్వివిధమై • యలరిసన్నతికెక్కె -
నభ్యాసాజ్ఞానయోగములా • యోగీంద్రులచే | నభ్యస్తామయి
దాలోకములా ||
- చ. నందానందానునిచిత్త - మందూదలచిముద - మొందాముందూ
గాదీని - చందాముచెప్పేదనీకు || నఖ్యా || 3

సీ. అభ్యాసయోగంబు + పాశ్రామసంయమనంబ - సంగనోష్ణమునులచే +
బొగడనదియు | పాశ్రమతవైకృత + ప్రతికుంభకంబుల - మూడువై
ఱంగుల + మొనసియుండు | క్రమమొప్పనవిజ్ఞాడ + గనుమంత్రల
యహత - యోగాములానానోష్ణరా + చెప్పేదవీనూ | యోగూ
లాకెల్లమెప్పురా||

ద. వెయ్యారుజెప్పనేలా - సయ్యా! మునీంద్రగుహ్య - మియ్యోగమం
దుముక్తి - సయ్యానజెండునాని|| యోగా|| 4

సీ. రాజయోగంబన + రాజీల్లువిజ్ఞాన - యోగంబుత్రివిధమై + మొప్పు
నదియు | వరుసఁదారకమను + నెరిసాంఖ్యమనుమఱి - యమసంస్క
మనుసంజ్ఞలతిశయిల్ల | నీరాజయోగంబు + చే రాజయోగులు -
గారాసానందనాదూలూ సమస్తవేదసారై కాబ్రహ్మవాదూలూ||

ద. యీరాజయోగాతారి - ధీరాతాగనూగోని - ఘోరాగంధీరానిం -
సారానీరాధిదాటుచు|| గారా|| 5

తారకయోగంబు + దలపమనశ్శుద్ధి - కారకంబఘవాధి + తారకం
బు | సాంఖ్యంబుతత్త్వవి + చారంబునిర్మన - స్కంబుస్వాత్మానుభ
వంబుగాన + తారకయోగంబు | తగనెరిగించెద + డెందామూ
ముదమొందగా - చిత్తైకాశుద్ధి + నొందూదీనందూముందూగా||

ద. సారావిరహీతసం - సారాతారాకాయోగా - తారాకమూనసూ
వి - చారతానభ్యసింపుచు|| 6

సీ. తారకయోగవి + చారంబునకుగల్గు - ధేచరియనుమఱి + భూచరి
యను | సరసమధ్యమయను + వజ్రభూయనుశౌంభ - వియనుము
ద్రలనైదు + వేల్కడెలసి | యటమీదతారకం + బభ్యసింపగమది -
నొందూరాస్వాత్మానందాము + పెంపొందునాద | బిందూకాళా
లచందాము||

ద. సద్వాయవిషయాత - సుద్వాయమూలఁగెలచి - యద్వాయమా
తీచేయా - మాద్వాయమభ్యసింపగ|| 7

సీ. కనులుమూసియునైన • కడువిచ్చియైనభూ - మధ్యమమునఁజూపు • మలదినిల్పి । యూర్ధ్వముఖముగాగ • నొనరఁజూచిననది - భేదరియనుముద్ర • తోచనములు । గడలింపకనునాసి • కాగ్రంబుఁజూచిన - భూచరియనగవరా • సేవింపదీన । భేదారత్నమువీనరా॥

ద. నిద్రానిద్రాిలువిడచి - భద్రాపనస్థుడైతా - ముద్రాిలుగానాగని - ద్విద్రాితజెందునని॥ 8

సీ. కనులునగముమూసి • కడునాసికామధ్య - సీమయందునఁజూపు • చెదరసీక । నిలిపిమీదుగనున్న • నిటలంబుగాంచిన - మధ్యమయనఁబడు • మహిమమీట । నీమూడునంతర్భ • హిర్మధ్యలక్ష్యముల్ - గనూగోనామునుల • భాగ్యములు । మండలత్రాయ • కళాలెల్లచూడయోగ్యములు॥

ద. ఖండితారాగద్వేషాహృ - త్పుండరీకామూనాచిత్ - మండలత్రాయకాళల్ - మెండుగొనగనాది॥ గనుగొన॥ 9

సీ. కర్ణాక్షినాసాయు • గంబుమూసియుజూపు - మనముతో భూమిధ్య • మముననిల్పి । వణ్ముఖియననొప్ప • జూలు లక్ష్యములోన - వెలివినిశ్చలదృష్టి • వెలయునట్టి । శాంభవియనఁబడు • సరసతనీరెండు । నందామింపొందూచుండగా • పాణినానాద బిందూపులఁజూపుచుండగ॥

ద. వేదావిదితఘన - నాదబిందువుల నిర్వి - వాదామాలరనిత్య - మోద మొందింపునని॥ 10

సీ. ముందుగాదశనాద • బిందుకళానుభ - వంబుజెప్పెదను ను • ఖంబుగాను । పద్మాననస్థుడై • భక్తిసంయుక్తుడై - ముదమొందగురుతత్త్వ • ముద్రచేత । కర్ణయుగ్మంబును • కడుమూసియాలింప - ప్రణవాము మోయుచుండురా • చిన్మాదిదాశ । రవమూలుజెలగుచుండుర॥

క , వెలుగుమరియు | నాత్మతత్వంబన , సలరాలునదిసీవు - సోహా
మానుచుజూడుమి , శోధించిమాది | మోహమువీడనాడుమి||

ద. అప్రమేయా చింత్యరూప - స్వప్రకాశ పరీపూర్ణ - నిష్కృపం
చంబతియనిసీగా - మప్రపంచము బోధింపగవిని|| సోహా|| 19

సీ. కోటిసూర్యులుమరి , కోటిచంద్రులనెరి - కోటితటిల్లతల్ , కొమరు
మిగిరి | సూటిగాగననొక , చోట నిల్చినరీతి - వేమారునమ్మేటి ,
వెల్లువెల్లు | తగత్రికూటముమీద , తప్పకనీవది - జూడు దృశ్యము
లా దాటూచు , మాయాజాలముల వీడనాడగ మీటూచు||

ద. బాగుగానిఖిల సీగా - మాగమాజాలములూ పర్య - యోగ
మూలానెంచి రాజ - యోగి యీతండనినినుపొగడగ||జూడు|| 20

సీ. భూమధ్యకలితహృ , ద్వోమధ్యమధ్యంబున - మహిమొందు దశవి
ధ , మండలములు | దశనాదములుజూడ , దగు హంసతత్వంబు-
నంబరంబుననంబు , దములరీతి | దోచునెవ్వనియందు , సూచింప
నతడుబో - పరమతత్వాము , సత్యాము నేననుచు నాతని | బా
ధింపుమాదినిత్యాము||

ద. దారితానీఖీలదుస్సం - సారుడు సామస్తలోకా - దారుడూనేకా
త్మప్రత్యయ - సారుడు సర్వోపశేషముండును|| పరమతత్వాము|| 21

సీ. గగనంబుపతనాది , కార్యజాతంబుల - నంటనిపగదిని , న్నంటెనె
వడు | నంటకుండాదిత్య , డఖిలరూపంబుల - భాసింపగాజేయు ,
పగదినెవడు | చిన్మాతృదైవిభ , జించినిన్నిటనాత్మ - యందూ
గురైరుగు నాతండు , ప్రజ్ఞానఘనుడు | బిందూనాద కళాతీతుం
డు||

ద. నిత్యశుద్ధబుద్ధాముక్తా - నిర్మలాత్మైకప్రదీప - సత్యబోధానందా
రూపా - సర్వనిషేధావధిభూతుడుదన||యందూగురైరుగు|| 22

సీ. బ్రహ్మచైతన్యరూ , పప్రత్యగాత్మయం - దాత్మకారాకారి , తా
త్మవృత్తి | ప్రతిసంఫలిత చిదా , భానుండవగు సీవు - నాదిత్య

కీర్తిమ • ధ్యస్తదీప । కళిక చందంబున • కరణినైశ్చల్యంబు - జెం
దానై క్యామునొందూరా • వరరాజయోగా । సందానమాధినొం
దూరా • ఇద్ధరాసమస్తయోగా॥

ద. సిద్ధులుసన్నతులుజేయ - శుద్ధసత్వబ్రహ్మతైత్తిక్కన - మిద్ధబోధా
త్మకధీవృత్తిని - జెందానై క్యామునొందూరా॥ 23

సీ. యుష్టిపూర్ణసమాధి • యిలమనోనిలముల - చలనములేకగో • చర
ముగాదు । చర్చింపనవిబిందు • చాంచల్యముడుగక - నిశ్చలంబు
లుగావు • నిశ్చయముగ । బిందువునైశ్చల్య • మొందదుతనలోన -
హంసాతత్వాము తెలియక • తెలియాదుపరమ । హంసాలనెల్లకలి
యాక॥

ద. అందమూగనేదుదీని - చందమూవివరింతుబూని - బిందుకువనమ
నంబులుదీని - యందుకుదురై యుండునుగాని - హంసాతత్వాము
దెలియక॥ 24

సీ. మాతృప్రిత్రనుభూత • మహితాన్న సంభూత - రక్త శుక్లంబులు •
రహిజనించి । ఘనతద్వజ్ఞాంసాదు • లనెడువట్కోశముల్ - గ
లిగియెప్పుడుస్థూల • కాయమందు । నిండుగాడెబ్బది • రెండుజేల
గునాడు - లుండు పెంపొందుచుండూరా • శోధించి యోగివ ।
రుండుగనుగొనుచుండూరా॥

ద. అందుపాయులింగమధ్యము - సందధోముఖమొందనగ్రము - సం
దమగుముక్కోణములపెం - పొందుమూలాధారాచక్రము - లుం
డాపెంపొందుచుండూరా॥ 25

సీ. అది మొదలుకొనిన • హసాక్రకముతుద - గానోగివృష్టభా • గము
నదనరి । వల్లకీదండంబు • పడువునదుదిజూడ - సందమైనాడికా •
కందమగుచు । విచ్చిన్నమూలోర్ధ్వ • వేణునగతివడా - ధారాసా
మ • నివృతమైయుండు । ధీర్ఘాస్థియుబ్రహ్మ • దండీయానగదగియుం
డు॥

ది. దండిమూలాధారాగ్రము తుద - సుండికణిగుమ్మము గనుగొన-
కుండలీసీమపరాశక్తీ - దండగూడియుండి వెండియు॥ ధారాస్వామి
స్వీతి॥ 26

సీ. పొందుగాచాణాగ్ని • బిందునాదములకు - వదలకనదిగన • సదన
మగుచు । సావిత్రియనుసర • స్వతియనుసంజ్ఞల - బ్రహ్మరంద్రగ
తియై • ప్రబలుచుండు । నీక్షింపతద్వామ • దక్షిణపార్శ్వము -
లందూజెలాగు • చుండురా । తగనీడాపింగళ • లందూమహి
మొందుచుండురా॥

ద. వదలాకనునాధారచక్రము - మొదలుకొనినాసాగ్రసీమను - గ
దీసీవ్యాపించినాభీ - సదననాడిచక్రముననవి - యండుజెలాగు
చుం॥ 27

సీ. సంన్యాతలైచంద్ర • సౌరమండలములు - తగనొంపిపైత్మక • ధై
వయాన । సంజ్ఞలనలరారు • సరిమరినాడులు - జన్మించెనాడికా •
చక్రమందు । సందులగాంధారి • హస్తజిహ్వాయువ్యాప్తి - నొం
దూరనేత్రాంత • ములందు । పూపాలంపూషలు • జెందూరశో
త్రయుగమందు॥

ద. అనుపుగనుశక్లౌఖ్యనాడియు - కనులబొమలనడుమనుబొందియువను
మునాసాకర్ణరంద్రము - లనుబొమలవిగువగలనుండును॥ నొం॥ 28

సీ. గననదిశృంగారు • కమగుగంగాయము - నాసరస్వతులను • నా
మములను । భాసిల్లిడాపింగ • భాసుష్మములును - మలరారు
భూయుగ • భాంతరమున । గూడియామూడుత్రి • కూటమనశ్రీవే
ణి - సంగమబాంసనగూర • జూడగముక్త సంగూలకెల్లదగురా॥

ద. వాక్పీసారణియైనపార - స్వతియుజిహ్వంతమున ననవర - తప్ర
చారిణియైనవిశ్వో - దరియువివిధాన్నముల దినునొగ్గి సంగమం
బననగూర॥ 29

సీ. దలపకంఠస్థయై + దనరుప యస్విని - యౌనరక్షుత్పవల + నొదవజే
యు | చుచుజలపానంబు + నొనరించుమరియును - జనయించినాడికా +
చక్రమండు | జూడంగనాడులీ + మూడధోముఖముల - నొందూ
రక్తాహ్వయనిండు + వినునీవ్రశుక్లం | బందూవాలానదెలినొండు||

ద. జూడనీనివాల్కూహు - నాడులూదామూత్ర - మలములనోడక
నుక్రమమొప్పకెలికిని - వీడజేయును వివిధగతులను|| నొందూరక్తా
హ్వయునిండు|| 30

సీ. దలపంగళంభనీ + దామినీనాడులు - సరసాన్నరసముల + సంగ్ర
హించి | కొమరొప్పగకపాల + కహరంబుననుబొంది - శిరముననవృ
తంబు + నొరదిజేయు | నదిగాక యనుహృద + యముననేకోత్తర -
శతానాడులొప్పచుండూరా | అందొక్క టూర్థ్వ + గతిగల్గియొ
ప్పచుండూరా||

ద. అర్గళములేకలన్నాడి - మార్గముజూడంగమోక్ష - మార్గమనూచు
వేదాంత - వర్గముశోధించిబల్కుగ - శతనాడులొప్పచుండూరా|| 31

సీ. వివరించినవియెల్ల + వినుముఖ్యనాడులు - వీనిలోపలనిడా + పింగ
ళాసు | మున్నులుముఖ్యలై + శోభిల్లునందుల - బ్రహ్మనాడియు
శిరో + రత్నమగుచు | భాసిల్లునిల్లుడె + బృదిరెండువేలగు - నా
డూలింపొందుచుండూరా + ప్రాణాదులతోడ | గూడిమేలగుచుం
డూరా||

ద. తిర్యగూర్ధ్వగఃప్రకీర్ణక - దేహ నాడివివరములయం - దారయ
గచలనాడధర్మము - లలరమెలగును ప్రాణదశకము . నాడూలిం
పొందుచుండూరా|| 32

సీ. హృదయదేశంబున + కదిసిప్రాణుండిడా - పింగళానాడికా + వివ
రయుగము | వలననుచ్ఛ్వాసరూ + శంబుచేదానపా - నునకుప్రా
జ్ఞుఖముగా + నొనరనొదురు | నడుచుచుభోముఖ + నాడికా త్రిత
యబా - హ్యంబునాకునిర్గమించీరా + విత్తస్తికాప | ర్యంతాము
చానునెంచూరా||

ద. అనయమునుచనుదెంచియుచ్చట-సణగుపాయపునందపానుడు-మొ
నసినిశ్వానాకృతినిపా-ణునకుప్రాజ్ఞుఖముగ నెదురుచను॥ హృంబు
నాకు॥ 33

సీ. నడుచు చుఘోముఖ + నాడికా త్రితయరలు - వలన కేతోమూత్ర +
మలములనొగి | పెడలించుచుండును + విభజించికంఠదే - శృంబున
వసియించి + సరియుదాను | డనిశంబువిహితంబు + గనుమనమందు
న - చారాలుసంకల్పవికల్పముల + పరికించిజాడ | వరజిహ్వోద్వ
ప్తసానముల॥

ద. వలనుశబ్దాకృతియుగానెరిగి - బలుకజేయుచు వివిధగతులను-రలను
గగనసుష్మప్తియందున-రవరవసమస్తేంద్రియంబుల॥ వరలూ॥ 34

సీ. సంగ్రహించియు నుప + శమియింపజేయుచు- సకలప్రభోధక + స
మయమందు | యెప్పటివలెవాని + నెల్లనుంచుచుఘప - నాంతిరా
గమగమ + నాఢ్యుడగుచు | మరియునగ్నిప్రోమ + మయుడయినర
నుషు - మ్మనునాశ్రయించిమించీరా + జిలుబ్రహ్మారంధ్రం | బుసకు
దానుద్గమించీరా॥

ద. యెంచిసర్వశరీరమునువ్యాపించివ్యానుషుబాహ్యశీతోదంచి-తోష్ట
ములాంతరమునకు - పందిదానొగియిచ్చుచును మరి॥ మ్మనునాశ్ర
యించి॥ 35

సీ. చర్చింపనాంతర + శీతోష్టములనొగి - బాహ్యంబునకునిడి + భక్షితా
న్న | రసములనంతట ప్రసరింపజేయుచు - నుండు నంతట సమా,
నుండునాభి | మండలంబుననుండి + మరిజతరాగ్నిని - ప్రజ్ఞాల్లిం
పంగజేయుచును, భుక్తాన్నములెల్లను | పచనామునాచరించుచును॥

ద. ఆచరించినమస్తనాడుల - కనయమునుదాపించియుడుమరి - యెం
చియుద్ధారముననాగుం - డెన్ననుస్థిలసముకూర్చుడు ॥ ప్రజ్ఞాల్లిం
పంగ॥ 36

సీ. త్సుతమునకృకరుండు • నొరదివిజృంభణం - బునుదేవదత్తుండు • విన
మువ్యాప్తి నొంది ధనంజయుం • డొనరమృతంబైన - విడువకస్థాల్వం
బు • నొడలయందు । బుట్టింపుచుండితాబోల్పారనిట్టుల • దశవాయు
పులనుగూడుండు - గూడుండి యింద్రియదశ కానమన్వితమైయుండు॥

ద. శ్రుండిరాగ ద్వేషాదివికా । రోన్నతిసామన్వితంబై । నడనడనువీ
షయసుఖగ్రహ - ణంబుకొరకునధోముఖంబై ॥ దశవాయుపు॥ 37

సీ. శ్రవణాదికములచే • శబ్దాదివిషయంబు - లనుభవింపుచుజాల • న
సవరతము । వాగాదులనుగూడి • వచనాదికర్మంబు - లాచరించు
చుమన • మలరుచుండు । నమ్మనంబును కర • ణంముగాగైకొని-
తత్పవానామానోగ్రమునందు • కర్తృత్వాదిక । ధర్మములతోబు
ద్ధిపెబుగొండు॥

ద. అదియెబిందువనంగబరగును - కదసికార్యాద్యాశ్రయముమరి - య
దియఖిలసంస్కారవాసిత - యదియుగావునజెప్పెదనువెను॥ తత్ప
వానా॥ 38

సీ. మానసమారుత • మహితేంద్రియశరీర - ములగూడి విషయాభి •
ముఖతనొంది । తచ్ఛలనంబున • దానుజలింపుచు - సంతర్భహేర్వి
ష • యానుభవము । నొంది మరిసుష్మప్తి • యందుతమోరూప-
మగుచూజాగర • తాదులయందు । బుధ్యాద్యాకారము • నన
యామూనిట్లుదానొండు॥

ద. చింతసేయకముక్తిదనుకన - సంతకర్మములాచరింపుచు - సంతసం
బునతత్ఫలములని - రంతరమనుభవింపుచుండును॥ మగుచూ॥ 39

సీ. విగ్రహప్రాణము • నోగ్రస్థబుద్ధియె - బిందువనంగనా • బిందువం
దు । వెలగడాత్మప్రతి • బింబమెకళమరి - పవనఘాషమెనుమ్ము •
ప్రణవరవము । పొల్పారనివిగను • పురుషుండుపరికింప - వినుభూ
మానంద • బోధుండు । పరమాత్ముడునానా • విధతత్వాములకునా
ధుండు॥

ద. భాసితాఖిలకార్యకరణవి - భాసిజైకపరాత్మతత్వా - భాసకళా
నెనసిబిందువభాసిలుచుదానెల్లప్రార్థన॥ వినుభూమా॥ 40

సీ. మహితార్కసోమాగ్ని • మండలాహితసూక్ష్మ - చక్షుగ్రము
లకు • సరినధోము । ఖంబుగాదనరుహృ • త్కంజంబుతో బహి-
ర్ముఖమయివివయాను • భూతిగల్గి - మహితమానసపవ • మాసదే
హేంద్రియ । ముంతోదాగలయుచుండురా • కాలాసియూరక - క
లయాజారింపుచుండురా॥

ద. కనగనటుదశనాడికాంత - ర్గతదశేంద్రియ పవనమనముల - సను
పుగనుహంనానుభవమున - నడచియచలతనొందజేయుము॥ ముల
తో॥ 41

సీ. ఎల్లస్థనడివిను • మేర్పడజెప్పెద - చెలగిపద్మాననా • సీనుడగు
చు । నలరంగచూపునా • నాగ్రమండుననీల్పి - నుదినిండ్రియంబు
ల • గుదియబట్టి । నిఖిలానిలంబులు • నిర్వికారతనొంద - కామా
దిపిరహితంబూగా • స్వాంతంబుననీపు ! గావింపునిశ్చలంబూగా॥

ద. అనిలమనములతోడుగూర్చియు - హంసమంత్రిమ్మును జపించుచు-
నొనరబిందుపుగదలకుండగ - గనుముచిన్మయనాదకళలను॥ కా
మాపి॥ 42

సీ. నాదాదులకుదాను • నాదియైద్రవ్యయై - దృశ్యములకునెల్ల • దృ
క్కుయగుచు । చిద్రూపమైన్ద్ర్య • శివపరతిత్వమా - వినుముహ
కారంబు • వివిధదృశ్య । దేహేంద్రియ స్పృశ • ధీమాననాదిక-
రూపిణీయైతిగు • ణంబులతోడ । నలరానెనుబ్రకృతి • రూపమై
దనరుసకారముజూడ॥

ద. వినుముపురుషప్రకృతులకునగు- ఘనతదాత్మతమధ్యబిందువు-గనుక
హంసయనంగజీవుం-డనిలమానసయుక్తుడతడగు॥రూపిణియై॥ 43

సీ. కననిట్లుకడుచిర్వి • కారపురుషునకు - కేవలాతిజడప్ర • కృతికినర
య । సర్వసంసారంబు • సంభవింపదుగాన - రుచిరహకారస్వ.

రూపకుడిగు | నాత్మండుదనశక్తి • యగుసకారముతోడ - తాదా
త్వస్యాస్యసంబునగూడి • ఐరిపూర్ణాద్వైత | తత్త్వామునవలదిగనాడి॥
ద. చేరిహంసకజీవభావము - చేరినుత్రయపురములోపల - సురువుగా
నిండ్రయమనోనిల - యుక్తుడైతత్పరవశుడగుచు॥ తాదాత్మ్యః॥44

సీ. పూనినానాభిధ • పురుభోగములనుభ - వింపుచునెపుడుగీ • డిం
పునట్టి | హంసకగ్నిష్టోము • లరయవక్షంబులు - నోంకారముశి
రంబు • నొనరముఖము | రుద్రాడుపదములు • రుద్రాణిబిందువు -
సేత్రత్రయమువినారా • భాస్కరపీఠి | హూతూలుపార్శ్వ
ములుగనర॥

ద. మరియొవినుమదికోటిభాస్కర - మహితతేజమునధిగమించియు -
తిరువులనువ్యాపించుదహనుని - తగవుదగిభూతములయందును॥ నే
త్రత్రయము॥ 45

సీ. హృదియాబ్జములయందు • నిరుపిందుచుండందు - పూర్వదళంబు
న • పుణ్యమతియు | నాగ్నేయదళమున • నాలస్యనిద్రలు - కడు
యామ్యదళమున • కాగ్నిమతియు | నైఋతిదళమున • సచువచా
పపుబుద్ధి - పరీకింపవచ్చుమదళమందు • కీడాయావినుము | వా
యవ్యాంభోజదళమందూ॥

ద. సంచరింపగగమనమతియును - సౌమ్యదళమున రతియుబీరితియు -
సంచదీశాన్యదళమునద్ర - వ్యాదికాదానంబునొదవును॥పరీకింప॥ 46

సీ. మరియైరాగ్యంబు • మధ్యనుతేజ - రంబునవినుముజా • గ
ద్దశయును | కర్ణికాంతరమందు • గనస్వప్నమునులింగ - మందు
సుషుప్తియు • బొందుచుండు | మరిపద్మమునెపుడు • మరలివిసర్జిం
చు - నపుడూనాదమునలీనంజా • చెప్పేదివీను | మదిజూడగనుతు
రీయంజా॥

ద. సులభముగసన్నాదమెపుడును - శుద్ధపాండుస్ఫటికనిభమై - యలరు
నాథారాదిసాహ - సౌరభర్యంతంబునిండియు॥నపుడునాదము॥ 47

సీ. అదిజూడగనుపర • మార్థతత్వరహస్య - మనియోగివరులెల్ల • నన
గనొప్పు । నదిగానదేశికు • ననుమతమహదుప - దేశమునవివేక •
దృష్టివలన । తన్నాశదేశంబు • తగనుమమ్మాదేశ - మునిదానికీలు •
దెలియారా । దేలాసినీవు॥ సందూలమేలుగానార॥

ద. సతతపవనమనములతోడను - సమతహంసయటంచుబల్కెడు - న
తడవననికీలుదెలిసిన - నదియబొలియునునంతలోపల - మనిదా
నికీలుదెలియరా॥ 48

సీ. ఈరహస్యమునెఱి • గ్రేకాగ్రతభజింప - ననిలమానసములు • హం
సతోడ । విలయంబుమొదలిటి • వెలుగందుబొందున - హర్షిశం
బునుప్పొణు • డరసిజూడ । శేచకాదులవిహ • రింపగ వానితో ।
గలయూచునెపుడు • మదితోడ । వినరోరిహంసయు • కర మొప్పు
మెలగుదాజూడ॥

ద. పూరకమునహకారమునుమరి - పూనిబిందువుకుంభకంబున - కో
రిరేచకముననకారము - గూర్చిజూచెడితెలివినేనన॥ కలయూచు॥49

సీ. మరియిట్లుపవమాన • మానసంబులతోడ - నెనసి హంసయునారు •
వనరుహంబు । లందునహర్షిశం • బిరువదియొక్కవే - లారునూ
రులమారు • లటుచరించు । నట్లుగావున దగి • నట్లుపాయుస్థాన-
మందూనాధారమింపొందు • వశవనవర్ణంబులు । జెందూక్రమమొ
ప్పదానందు॥

ద. తలపనదియుచతుర్దశంబై - తప్తకాంచనవర్ణమైభూ - నిలయమై
భూింబునకుదా - నియతకారణమయిచెలంగున॥ మందూనా
ధార॥ 50

సీ. అంకువిఘ్నేశున • కారునూరులులింగ - దేశంబునందున • దెలి
యవినుము । బొలాంతవర్ణమై • భాసిల్లువడ్డళ - యుక్తమైకాంతి
చే • రక్తమగుచు । రసనాదియొగన • రమ్యమైజీవన - సదనామై
జెలగుచుండూరా • స్వాధిష్ఠానాబ్జము । సారాసిజాసనుడుండురా॥

ద. అతనికారూపేలునాభియందుడభవర్ణములుగూడుకు - సతతమునుద
శదళయుతంబై - సహజతేజోనిలయమైమరి॥ సదనా॥ 51

సీ. కడుపీతవర్ణమై • గననేత్రహేతువై- మణిపూరచక్రంబు • మహిమజె
లగునంద శ్రీవిష్ణువు • కారువేలరయంగ-హృదయదేశంబున • నిం
కవినుము! కథవర్ణములుగూడి • కడుద్వాదశారమై - దనరారు శ్వేత
వర్ణంబై • మారుతమందిరమై! దలపక ద్వగింద్రియకారణమై॥

ద. అలరుగనుగొననాహతాబ్జము - నందురుద్రునికారువేలును - లలి
తకంఠస్థానమునవిను - కలితఘోడశకవర్ణంబై॥ దనరారు॥ 52

సీ. మరిఘోడశారమై • నెరిసీలవర్ణమై - గగనవిశాంతమై • కర్ణహేతు!
వై విశుద్ధాబ్జంబు • వలనొప్పునందున - జీవాత్మనకువేయు • చెలు
వమమర । భూమధ్యమునపాంక్ష • పూర్ణమైద్విదళమై - మాణి
క్యవర్ణకలితంబై • యలరాజ్ఞాచక్రము! మరియంతఃకరణసదనంబై॥

ద. అందుపరమాత్మనకునొక్క స-హస్రమును మరిబ్రహ్మారంధ్రము-
నందునొకారాక్షరగమై-యనుపమానసహస్రదళమై॥ మాణిక్యవీరి

సీ. భానుకోటిప్రభా • భాస మానంబయి - ధీలయిష్ఠలమయి • తేజరిల్లు!
సలసహస్రారంబు • నందునశ్రీగురు - స్వామికినొకసహ • ప్రంబు
నిట్లు । ధ్యానముద్రాదుల • దగనెరిగర్పించు - సతఘాభక్తాగ్రగ
ణ్యుడు • గనజీవన్ముక్తుడు । సతతాముయోగివరేణ్యుండు॥

ద. కుడియడమలగునాదులందున-నడుచుగాలినడువడివెలిలో-బొడగ
నుచుమెలగెపుడునడిమగు-నడవనంటుచునెమ్మనంబొగి॥ సతదూ॥ 54

సీ. రంగుగాదనరికా • పింగళలకువిల-క్షణమైనుషుమ్నయ • చ్చటజె
లంగు । నాజ్ఞాబ్జమచ్ఛట • నాత్మతేజమువెల్లు-సాక్షియైయపరాస •
పేక్షియగుచు । నది సీపునేనని • మదిలోనభావింపు - డెందామిం
పొందుచుండాగా • సారామద్యైతా! నందాముచెందియుండాగ॥

ద. అచలమగుహంసస్వరూపం - బెచటబుట్టుమెలంగునడగును-నదియె
ద్విదళాంబుజనుషుమ్నలు-యరయనిర్మలదృష్టిచేతను॥ డెందాము॥

సీ. తెలియంగనతిమాత్మ్యుఁడృష్టియుమరిదృగ్గా-ద్యవసానపదముదానర
యబుద్ధిమానసనదనంబు • మహితాత్మ్య కేజంబు-నచలంబునిర్విష •
యంబుగానహంసనాదంబుల • నప్పదమునగూర్ప - నుదాయాము
నొందుదానందు • చిత్త ఫలూపీని! యందూనాశామునవి నొందు॥

ద. అంగమేలించూపునాదము - లింగమేలింగాంగమూల-సంగమేలి
స్థయకళయనిలిం-గాంగులు తెలియంగాజాతురు॥నుదయాము॥ 56

సీ. అట్లుగానకళయు • హంసనాదంబుల - రూపమడచితన • రూపు
కేసీ । తనుతన్ను గాంచు త • త్వంబునందైక్యంబు-నొండుబయలు
తన్ను • పొందినట్లు । వినుహంసయుతనాద • చిందుకళల కైక్య-
మెపుడౌప్రజ్ఞాత్వ కర్పూర • శిఖగతిదృశ్యం । బవుడూ శూన్యం
బై యొప్పురా॥

ద. విమలసర్వోద్రియమనఃపవ - సములుశూన్యములైచెలంగగ - స
మతదానలరారునంతల - సచ్చిదానందైకఘనుడై॥ మెపుడౌ॥ 57

సీ. వినుహంసఘననాద • చిందుకళలతోడ-నిట్లుమనఃపాణిఁగ్రీఁద్రియం
బు । తెపుడువిలయమగు • నపుడేయవస్థతు-రీయంబనియునుమ • రి
యమనస్క । మనియునునున్నని • యననోష్ఠనట్టియీ-పూర్ణాన
మాధినొందూరా • అపరోక్షాద్వయితః । బోధాతత్వాముచెందూరా॥

ద. వినుము హంసధ్యానమున మది - చిందువెలు గంపింపకుండును-
దొనరుగా దశనాదములువిన-తుదనుఘంటారవముమోయును॥
పూర్ణానమాధి॥ 58

సీ. బహులక్ష్యములజూడ • వరలు స్వయంజ్యోతి - యా మద్వయం
బుయో • గాప్తినొంది । తగిలి ధ్యానింపగ • తన్నయత్వముగల్గు-
నట్టియున్నవియందు • నిఖిలవిషయ । సకలేంద్రియములతో • సరి
మనోనిలములు - విలయామూనొందయోగాము • యిదియేవేదాం
తవిదితక్రీరాజయోగాము॥

ద. అనవరతమాచార్యసన్నిధి-వినయచుతి సెవించువానికి-దనరు బ్ర
హ్మతైత్తిక్యసాక్షాత్కారమటునిస్సంశయంబుగ॥విలయాము॥ 59

సీ. అనియిట్లు బోధింపఁనాశిష్యు డొగితురీ- యానందమునుబొందియ
తులభక్తి నాచార్యమునిచర • శాంభోజయుగళంబు-నర్పించినుతి
యై • నర్పిజేవ! కెరలి నాపై నీదుఃకృప జెలంగుటజేసి -ధన్యోహమా
నిబల్కెను • కరుణారసమపు డ! మృన్మనీపయిమానిజిల్కెను॥

ద. వాసిజాలంగాగనూరా - ధీశసంసేవిత నీజా - దేశు డీతండానగు
ర్వా - దేశమునుగైకొనిజననతడిటు॥ ధన్యోహ॥ 60

సీ. యీతారకంబును•యేధీరుడొగిగాంచు-యోగీంద్రుడతడెపో•యో
గులార! యీయోగ సారంబు• నేచారుమతిజూచు-విజ్ఞానుడతడెపో•
ప్రాజ్ఞులార! గోర్కెచే నెప్పడీ • గురుశిష్యసంవాదమునువీనువాడె
ధన్యుండు • యీ రేడుజగముల-గమాగోనవాడెమాన్యుండు॥

ద. శ్రీపీఠేశ్వరగూరుసేవాధురీణ - శివసుధీవిరచితగుర్వం- తేవాసిసం
వాద॥ మునూ॥ 61

సీ. శ్రీరమ్యగాతమీ • శీరసంస్థితరెడ్డి - పోలవరాహ్వాయ • పురవరము
న! గురుతర కొచ్చెర్ల • కోటకామాయమ్మ - రాజ్ఞమణీఘ్నా • శ్ర
యతజేసి । యాస్థానపండితు • డైయొప్పితద్దత్త - బహుళబహూ
కృతుల • బడసిపరగు । జంధ్యాలకులఘట • జలధి రాకాసుధా-క
రుడగుశివసుధీ • వరునిచేత॥

తే. గీ. సరససంగీత సరణిచే • శ్రావ్యతరము । గాగవిరచితమైనయీ •
యోగ సార । మనెడుగ్రంథంబు హరికృప • మనెడుగాత । ధర
ణిలోపలనాచంద్ర • తారకముగ॥

శ్రీపరశివార్పణమస్తు.

యో గ సా ర ము స ం పూ ర్ణ ము.

